

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 3_29-1939)

Originalt emne

Laan

Laan/Kommunens Laan

Socialvæsen

Socialvæsen/Socialvæsen i Almindelighed, Socialloven

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 7. december 1939](#)
- 2) [Byrådsmødet den 14. december 1939](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 7. december 1939 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 3_29-1939)

Efterbevilling af Overskridelser i Socialvæsenets Regnskab.

J. R. Fanger syntes ikke rigtig om de Bemærkninger, som Udvalget havde tilføjet. Der stod saaledes, at naar Lønningerne var overskredet med 23000 Kr., var Udvalget ikke Herre derover. Det var ikke helt rigtigt, for der var sket en hel Del Ansættelser og Lønstigninger i Aarets Løb i Henhold til Forslag fra Udvalget. Det var ogsaa lidt barnligt at give Budgetudvalget Skyld for at have skaaret Budgettet ned. Budgetudvalget skar ikke Budgetterne ned udover, hvad Udvalgene selv gik med til.

Borgmesteren syntes, at "barnligt" var et Udtryk, som det ikke var nødvendigt at anvende. Naar man forhandlede med Udvalgene om Budgetterne, søgte man saa vidt muligt at holde

igen, og Socialudvalget havde vist god Vilje til at indskrænke Budgettet; men det havde altsaa ikke kunnet holde. Angaaende Lønningerne, saa var Hr. Fanger Medlem af Lønudvalget og havde været med til at foreslaa de Lønninger, der var opført, saa han havde sin Del af Ansvaret derfor.

Chr. Nielsen hævdede, at det foreliggende Regnskab var det pæneste, som nogen Sinde var aflagt, selv om der var en Overskridelse paa 223000 Kr., hvoraf Udvalget kun var Herre over de 116000 Kr. Det Bruttobeløb, som administreredes, var paa 10 Mill. Kr., og Overskridelsen var kun 1% deraf, saa det var i Virkeligheden meget pænt. Man burde slutte sig til Christmas Møllers Udtalelse, at Socialudvalgene i Virkeligheden har Krav paa Tillid. Det, som Udvalget havde tilføjet i Indstillingen, var ikke ment som nogen Bebrejdelse mod Budgetudvalget; man havde kun villet sige, at Udgifterne i Virkeligheden var beregnet nogenlunde rigtigt fra Socialudvalgets Side. Taleren tvivlede ikke om, at Budgetudvalget mente, der var Enighed om Nedsættelsen, saa der kunde ikke siges at være noget "barnligt" deri.

Thomas Christensen gjorde opmærksom paa, at hvis Regnskabet var pænt, saa skyldtes det, at man havde skåret Understøttelserne ned og givet Arbejdsmændene mindre i Særhjælp, da de forhøjede deres Arbejdsløshedshjælp. Budgettet havde været lagt for lavt, derfor var der blevet en Overskridelse.

J. R. Fanger havde ikke kritiseret Overskridelserne, som i Aar var mindre end tidligere; men Budgettet var ogsaa efterhaanden kommet saa højt op, at det vel engang maatte slaas til.

Budgetudvalget havde ikke skåret ned udover, hvad Socialudvalget havde foreslaaet.

Overgik til 2. Behandling.

Uddrag fra byrådsmødet den 14. december 1939 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 3_29-1939)

Efterbevilling af Overskridelser i Socialvæsenets Regnskab. - 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

7. Borgmesteren vilde i Anledning af Udtalelsen fra Konsul Blicher om Laan paa 20 Mill. Kr. henvise til en Opsats i Bladet Jyllandsposten, som gjorde Indtryk af at være inspireret af Landsretssagfører Sørensen. Han var Gruppeformand i Byraadet og samtidig Medlem af Kasseudvalget, og det skulde ikke gerne være saaledes, at Sager, der behandles i Fortrolighed i Udvalget, meddeles til Bladene og publiceres der, hvorved det kan gøres vanskeligere for Kommunen at fremskaffe de nødvendige Laan. En Opsats som den nævnte kunde kun opfattes saaledes, at Aarhus Kommune var kørt fast og næsten befandt sig paa Fallittens Rand. Det var rigtigt, at Økonomidirektøren havde indkaldt Ønsker fra Udvalgene og opgjort, at Realisationen af disse Ønsker vilde koste ca. 20 Mill. Kr.; men at fremsætte Ønsker var jo ikke det samme som at faa dem opfyldt) og der maatte tages Stilling til dem, efterhaanden som man kunde fremskaffe Midler dertil. Aarhus var en By i stor Udvikling, og det krævede mange Penge; dertil kom nu ogsaa de ekstra Udgifter, som Krigen medførte, men den maatte man jo tage ligesom andre. Hvis man vilde gøre sin By en Tjeneste, skulde man ikke udbasunere noget saadant, at det vil være nødvendigt for Aarhus Kommune at laane 20 Mill. Kr. Man havde skaffet Midler til Raadhuset, og der skulde skaffes Penge til de nye Kaserner; men naar disse var bygget, skulde Staten forrente og amortisere Beløbet, og det skulde da ikke tynde paa Kommunens Budget. Samtidig fik man de gamle Kaserner med omgivende Arealer frilagt. Ogsaa Opførelsen af det neurologiske Hospital var en Statsopgave, men Kommunen skulde bygge det, og Staten derefter forrente og amortisere Pengene. Der vilde komme en Udgift til Skolevæsenet, idet den nye Skolelov krævede visse Forandringer ved Skolebygningerne, som var anslaaet til 1,3 Mill. Kr., men det skulde først ske inden 1945, saa det laa ikke lige for; ogsaa en ny Skole blev nødvendig, da der skulde skaffes Plads til det stigende Børnetal. Der vilde ogsaa blive Tale om Udvidelser ved Belysningsvæsenet, men som Forholdene laa for Tiden, maatte det udskydes. Disse Ting maatte tages i den Rækkefølge, hvori de var paakrævet, og Midlerne dertil maatte efterhaanden fremskaffes. Taleren syntes, at Pressen i Aarhus maatte have samme Interesse som Byens Borgere og ikke udskrige over Landet, at Aarhus er ved at køre fast, for saaledes maatte Artiklen forstaas. Den samme Presse havde tidligere forsøgt at sætte Aarhus i Gabestokken, men det var ikke lykkedes, fordi Kommunens Administration var saaledes, at den kunde taale at se Dagens Lys, og det blev ogsaa indrømmet af Folk udefra. Taleren vilde spørge Landsretssagfører Sørensen, om han havde inspireret Artiklen i Jyllandsposten, og hvis det var Tilfældet, vilde Taleren meget beklage det, for man burde være forskaanet for den

Slags fra de Folk, der sidder som Borgernes Tillidsmænd.

I. C. Sørensen erklærede, at han absolut ikke havde inspireret Jyllandsposten til at fremkomme med den paagældende Artikel; men som Medlem af Kasseudvalget var Taleren uhyre forbavset over, hvor Bladet havde sine Oplysninger fra, og endnu mere forbavset over, at Taleren som Medlem af Kasseudvalget ikke havde faaet disse Oplysninger i Udvalget, men derimod fra et Referat af et Medlemsmøde i Amaliegade. Aarhus var demokratisk styret, og Taleren tilhørte ogsaa et demokratisk Parti, og det var meget forkert af Borgmesteren at give disse Oplysninger paa et Møde i Amaliegade, før Udvalget havde faaet noget at vide derom. Det var hele Sandheden om denne Sag. Taleren havde ikke givet Oplysninger til konservative Blade, men var ikke blevet behandlet rigtigt som Medlem af Kasseudvalget; for her burde man dog have Oplysningerne direkte fra Borgmesteren og ikke gennem Referater i Byens Blade.

Borgmesteren syntes, at inden Landsretssagføreren vilde referere, hvad der blev sagt i Amaliegade, burde han have spurgt Taleren, for der var ikke meddelt noget som helst paa dette Møde om 20 Mill. eller lignende, som ikke maatte refereres. Taleren havde tværtimod sagt til Hr. Sørensen, at der fra Økonomidirektøren forelaa en saadan Redegørelse.

I. C. Sørensen vilde blot sige, at Borgmesteren aldrig overfor ham havde nævnt Tallet 20 Mill., men et helt andet Tal, saa alene dette beviste, at Taleren ikke havde haft noget med Artiklen at gøre. Men naar man havde et demokratisk Styre, som alle i Byraadet var Tilhænger af, saa var det fra Byraadet, man skulde have Viden om saadanne Ting, og ikke fra Bladene, og det var forkert, at Taleren som Medlem af Udvalget ikke havde faaet disse Oplysninger.

Borgmesteren vilde anbefale Landsretssagføreren at se Referatet i Demokraten og undersøge, om Taleren havde nævnt noget, som Hr. Sørensen ikke vidste i Forvejen. Taleren var altid meget forsigtig med at give Oplysninger fra lukkede Møder o. lign. til Bladene og maatte ofte høre noget derfor, men fra den anden Side tog man det ikke saa nøje.

I. C. Sørensen hævdede, at det centrale i Sagen var, hvor Jyllandsposten og Amtstidende havde deres Oplysninger fra, og det var netop fra Referatet af et Møde, som Borgmesteren holdt i Amaliegade.

Borgmesteren: Det er en Løgnehistorie!

Stecher Christensen havde ikke været med til det omtalte Møde, men gik ud fra, at Borgmesterens Oplysninger var rigtige. Kommunen var ikke interesseret i at faa udskreget, at man stod overfor at skulle laane 20 Mill. Kr., naar det ikke havde noget med Virkeligheden at gøre. Taleren vidste godt, at der var fremsat forskellige Ønsker fra Udvalgenes Side, og de vilde selvfølgelig blive overvejet af Budgetudvalget, men derfra var der langt til Ønskernes Opfyldelse. Man burde baade i og udenfor Byraadet og ogsaa i Pressen staa sammen og søge at værne om det gode Navn og Rygte, som Aarhus By har, som en godt og økonomisk forsvarligt styret By, selv om Byens rivende Udvikling medfører store Opgaver, som nødvendiggør Laan.

Kai Blicher udtalte, at en Ting var givet, nemlig at Kommunen skal laane Penge, og saa var det maaske ikke klogt at lægge sig for stærkt ud med de private Assuranceselskaber, for det kunde næppe nytte at gaa til Købstædernes Forsikringsforening og søge Laan. Hvis man herefter kom til de private Forsikringsselskaber om Laan, kunde man godt risikere at faa en kold Skulder som Svar.

H. J. Baden gjorde opmærksom paa, at det ikke var første Gang, den konservative Presse refererede det socialdemokratiske Partis lukkede og strengt fortrolige Møder; men som Regel havde de været refereret forkert, og det var altsaa ogsaa Tilfældet denne Gang. Taleren syntes, at naar disse Blade vilde betale en Spion for at give Oplysninger om Møderne, burde de betale lidt mere og saa finde en, som var i Stand til at give et ordentlig Referat.

I. C. Sørensen skulde ikke komme ind derpaa, og det var ikke det, som Sagen drejede sig om, men om et personligt Angreb paa Taleren. Det centrale i Sagen var, at Bladet havde faaet sin Viden, ikke fra Taleren, men fra dette Møde i Amaliegade, hvor Sagen var blevet omtalt.

Borgmesteren maatte vel paa et fortroligt Møde have Lov til at lukke Munden op Mødet var refereret i Jyllandsposten, men refereret falsk, og det var uforstaaeligt, at Hr. Sørensen vilde løbe efter dette. De eneste Tal, som blev nævnt paa Mødet, var Moustens Oplysning om, at Skolevæsenet skal bruge ca. 3 Mill. Kr. Taleren havde sagt, at der vilde komme en Forhøjelse paa Gas og Lys m. m., som man om Eftermiddagen havde drøftet i Udvalget, men nævnte overhovedet ikke noget Tal. Det var beklageligt, hvis Landsretssagfører Sørensen havde inspireret den nævnte Artikel, fordi en eller anden havde sladret. Men naar Hr. Sørensen nægtede det, kunde Taleren jo være tilfreds dermed, men vilde ogsaa for sit

eget Vedkommende sige "Hus forbi".

Da der næppe blev flere Byrådsmøder inden Jul, vilde Taleren benytte Lejligheden til at ønske Medlemmerne: Glædelig Jul!

